

[Nørgaard Sørensen]

ministerens side har han at hænge denne påstand op på? Jeg kan i hvert tilfælde ikke finde nogen som helst.

**Øllgaard (V):**

Jeg vil gerne begynde med at takke ministeren for redegørelsen og for ikke at være afvisende i spørgsmålet om de parter, som skal tages med på råd, når der skal drøftes jordbrugsuddannelser, og indrømme ministeren og den radikale ordfører, hr. Ole Vig Jensen, at spørgsmålet om ophævelse af den økonomiske forskelsbehandling ganske rigtigt er en kompliceret sag, som vil kræve mange yderligere overvejelser, før vi kan have den realiseret. Men dette forslag skal også betragtes netop som et udspil til, at vi kan komme videre i disse drøftelser.

Jeg vil i øvrigt bemærke, at ordførelserne har vist, at der er betydelig tilslutning til tankerne i vort forslag. I den forbindelse skal jeg lige nævne, at ordføreren for kristeligt folkeparti, hr. Chr. Christensen, og ordføreren for centrum-demokraterne, fru Mimi Jakobsen, ikke overraskende har bedt om, at det blev meddelt her, at de naturligvis var positivt indstillet over for forslaget. Begge var forhindret i at være her.

Jeg tror i øvrigt, det vil være rigtigst, hvis jeg benytter anledningen her til at komme med et par enkelte principielle synspunkter på sagen, så vi kan komme videre i det forhandlingsudviklingsforløb, som må følge efter denne drøftelse.

Jeg vil ganske kort om baggrunden for forslaget supplere dels det, som er skrevet i forslaget og dets bemærkninger, dels det, der er sagt af nogle ordførere her, ved at nævne, at efter min bedømmelse har der gennem de seneste år udviklet sig en stigende grad af økonomisk ulighed i vilkårene for henholdsvis de frie landbrugsskoler og disse EFG-jordbrugsuddannelser og tilsvarende en stigende ulighed i økonomien for de to elevgrupper. Resultatet af denne stigende ulighed, som der altså efter min bedømmelse er tale om, er, at de frie skoler er økonomisk trængt; og at de er trængt, ses på skolernes kapacitet, det ses lidt på skolernes standard, og det ses nu især på skolernes regnskaber. Denne økonomiske uligevægt, økonomiske forskelsbehandling, kunne man jo – teoretisk i hvert fald – tænke sig i det lange løb ville

føre til en i øvrigt uønsket ændring i den gældende arbejdsdeling mellem uddannelserne på de frie skoler og EFG-jordbrugsuddannelserne. Det kunne man i hvert fald tænke sig, og det er foranlediget af denne mulighed, forslaget her kommer.

Den økonomiske ulighed, som jeg hævder er til stede og er til stede i stigende grad, er blevet forstærket af en række ting. Jeg kan bare nævne diverse sparerunder for de frie skoler, som har haft deres virkninger. Jeg kunne nævne socialindkomstens indførelse. Jeg har på min plads liggende tal for et hold grundskoleelever, som for øjeblikket er på landbrugets grundskole. Hvis de pågældende var på grundskole efter 1. august 1981 og altså underkastet vilkårene til den tid, ville ca. halvdelen af en given skoles elever – nemlig den halvdel, der stammer fra landbohjem, det drejer sig i dette tilfælde om 26 elever – eller 19 af de 26 elever få nul procent i elevstøtte på grund af socialindkomstens indførelse. Det er bare en enkelt illustration af denne økonomiske forskelsbehandling, vi kredser omkring.

Man kunne også, hvad angår økonomien, nævne det forhold, at på grund af de sørgeligt aktuelle ringe indtjeningsmuligheder i landbruget og dermed også i skolelandbrugene ved de frie skoler kan der ikke længere hentes »tilskud« til skoledriften fra den kilde. Indtil de sidste par år har de fleste frie landbrugsskoler ellers kunnet hente om ikke andet så gratis eller billigt undervisningsmateriel i skolelandbrugene. Nu er vi i den nye situation, at skolernes landbrug tværtimod er blevet en økonomisk belastning. Den økonomiske skævvridning, der er tale om, kunne i øvrigt illustreres på en række måder, og jeg synes, vi skal få den side af problemet endevendt i udvalget. Jeg indrømmer, at det bliver svært at gøre dette økonomiske regnestykke fuldstændig præcist op. Men det er, vil jeg da godt sige, heller ikke millimeterligelighed, vi forestiller os akkurat nu. Det er kun en rimelig og fornuftig, ikke forvridende balancegang, hvad økonomien angår.

Ud over problemerne med den økonomiske forskelsbehandling vil jeg lige minde om, at fremkomsten i efteråret af skitseplanen til udbygning af EFG-jordbrug var med til at gøre os urolige for udviklingen, fordi der skitseres en udbygning fra 4 skoler til 12 skoler og en tredobling af elevtallet. Over den